

UZASADNIENIE

Pozwem z 7 sierpnia 2019 r. (data prezentaty tutejszego Sądu) powodowie B. W., M. W. (1), M. W. (2) i W. W. wnieśli o zasądzenie od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwot po 4.000 zł na rzecz B. W. i M. W. (1), po 3.000 zł na rzecz M. W. (2) i W. W. tytułem zadośćuczynienia za zmarnowany urlop oraz kwoty 542,20 zł solidarnie na rzecz B. W. i M. W. (1) tytułem odszkodowania, tj. łącznie kwoty 14.542,20 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 27 listopada 2018 r do dnia zapłaty. Powodowie wnieśli również o zasądzenie solidarnie na swoją rzecz od pozwanego zwrotu kosztów postępowania. (pozew k. 1-6).

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie roszczenia oraz wniósł o zwrot kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany zakwestionował wysokość dochodzonego zadośćuczynienia. Wskazał, iż powodowie otrzymali w sumie 2.400 euro odszkodowania od linii lotniczej, a żądana kwota zadośćuczynienia w wysokości 14.000 zł nie jest zasadna i prowadzi do bezpodstawnego wzbogacenia powodów (odpowiedź na pozew k. 40-43).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

27 marca 2018 r. B. W. zawarła z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. umowę o świadczenie usług turystycznych nr (...). Przedmiotem umowy był 15-dniowy pobyt, w okresie od 15 sierpnia 2018 r. do 30 sierpnia 2018 r., na Dominikanie, w miejscowości P., w hotelu (...) wraz z wyżywieniem w formie all-inclusive. Oprócz B. W. uczestnikami tej imprezy miał być M. W. (1) oraz małoletni M. i W. W.. Całkowity koszt imprezy wyniósł 30.013 zł. Już kilka miesięcy przed zawarciem przedmiotowej umowy, powodowie dokonali wyboru kierunku podróży. Z uwagi na wykonywane obowiązki zawodowe powodowie mało czasu spędzają razem i wyjazd miał za zadanie zacieśnić więzi rodzinne. Po zapoznaniu się z ofertą hoteli na Dominikanie, powodowie zdecydowali się na imprezę turystyczną organizowaną przez pozwanego i wypoczynek w pięciogwiazdowym hotelu usytuowanym przy plaży. Wskazany hotel spełniał wszystkie oczekiwania powodów oraz ich dzieci, gdyż posiadał około 7 restauracji, aquapark, m.-club oraz oferował animacje dla dzieci.

(**dowód:** umowa o świadczenie usług turystycznych – k. 12, wydruk ze strony internetowej pozwanego – k. 13-16, zeznania powodów B. W. i M. W. (1) – k. 62-64)

Z uwagi na planowaną wczesną godzinę wylotu (tj. 11:00) powodowie przyjechali do W. z G. samochodem dzień wcześniej i zdecydowali się spędzić noc poprzedzającą wylot w hotelu. Powodowie zapłacili również za parking, na którym pozostawili samochód za cały okres trwania wycieczki. Koszt noclegu wyniósł 405 zł.

(**dowód:** paragon – k. 19, zeznania powodów B. W. i M. W. (1) – k. 62-64)

15 sierpnia 2018 r. powodowie punktualnie stawili się na lotnisko. Po odprawie bagażowej i paszportowej zostali poinformowani przez pracowników lotniska o opóźnieniu lotu. Podczas oczekiwania na lot nie zapewniono powodom napojów, czy też posiłku. Przy bramce, przy której miał odbywać się boarding, brakowało miejsc siedzących, a obsługa lotniska nie zezwalała na siedzenie na podłodze. Powodowie byli zmęczeni i zdenerwowani tą sytuacją. Negatywne odczucia nasiliły również brak możliwości naładowania telefonu oraz długie kolejki do toalety. Około godz. 14:00 pasażerowie zostali poinformowani o przełożeniu planowanego lotu na następny dzień. Pracownicy pozwanego nie informowali pasażerów o przyczynie zmiany terminu wylotu. Następnie powodowie wraz z pozostałymi pasażerami, odebrali bagaże i ponownie przeszli odprawę paszportową. (...) lotniska przekazała im vouchery na nocleg w hotelu, obiadokolację oraz taksówkę. Z uwagi na dużą liczbę pasażerów powodowie dotarli do hotelu o godz. 17:00.

(**dowód:** oświadczenie – k. 17-18, zeznania powodów B. W. i M. W. (1) – k. 62-64)

Powodom na lotnisku nie została przekazana informacja, o której godzinie odbędzie się przełożony lot oraz w jaki sposób zostaną o niej poinformowani. Dopiero po północy powodowie zostali zawiadomieni o godzinie wylotu,

który miał nastąpić o 9:00. Z uwagi na wczesną godzinę wyjazdu, powodowie nie mogli skorzystać ze śniadania serwowanego w hotelu. Na lotnisku powodowie ponownie nadali bagaże, otrzymali karty pokładowe oraz vouchery o wartości 22 zł każdy na posiłek do zrealizowania w wybranych punktach na lotnisku. Wartość otrzymanego vouchera była zbyt niska i powodowie byli zmuszeni do pokrycia części kosztów posiłku z własnych pieniędzy w łącznej wysokości 100 zł. Po stawieniu się przed bramką do odprawy, pasażerowie ponownie zostali poinformowani o zmianie godziny wylotu na 13:00.

(**dowód:** rachunek – k. 19, oświadczenie – 17-18, zeznania powodów B. W. i M. W. (1) – k. 62-64)

Około godz. 12:20 rozpoczął się boarding uczestników wycieczki. Po zajęciu miejsc w samolocie zrobiło się bardzo gorąco oraz duszno. Temperatura w środku samolotu wynosiła około 43° C. Z samolotu poinformowała pasażerów, iż po włączeniu silnika zostanie włączona klimatyzacja. Jednakże po jego uruchomieniu doszło do awarii. Z silnika zaczął wydobywać się dym oraz czuć było zapach spalin. Wśród pasażerów wybuchła panika. Silniki zostały natychmiast wyłączone i ponownie zrobiło się bardzo gorąco. Z uwagi na wysoką temperaturę panującą w środku samolotu część pasażerów zgłaszała związane z tym dolegliwości, a mianowicie zasłabnięcia i omdlenia. Powódka, jako dyplomowany lekarz, udzielała pierwszej pomocy innym pasażerom. Po opuszczeniu samolotu powodowie wraz z pozostałymi pasażerami pozostali na płycie lotniska, gdzie oczekiwali na udzielenie im informacji odnośnie lotu. Na płycie lotniska pojawiła się Straż Graniczna uzbrojona w broń palną, która zażądała natychmiastowego opuszczenia przez nich płyty lotniska, gdyż stanowili ogólne zagrożenie. Około godz. 15:00 powodowie powrócili na terminal.

Powodowie, jak i pozostali pasażerowie, próbowali skontaktować się z pozwanym, jednak bezskutecznie. Finalnie o godz. 17:00 zostali poinformowani, iż lot został odwołany. Powodowie zostali ponownie zakwaterowani w hotelu, w pobliżu lotniska. Część pasażerów zdecydowała się jednak zrezygnować z wyjazdu i opuściła lotnisko. Powodowie nie zrezygnowali z wyjazdu, gdyż mieli nadzieję, że wspomniany wyjazd dojdzie do skutku, a z uwagi na wykonywaną pracę, nie mogli zmienić terminu urlopu.

(**dowód:** oświadczenie – k. 17-8, zeznania powodów B. W. i M. W. (1) – k. 62-64)

Rano 17 sierpnia 2018 r. powodowie zostali poinformowani, iż wylot nastąpi o godz. 14:00, w związku z tym poproszono ich o jak najszybsze opuszczenie hotelu i stawienie się na lotnisku. Po opuszczeniu hotelu powodom przekazano informację o odwołaniu całej imprezy turystycznej. Powodowie zostali poinformowani, że mają prawo otrzymać zwrot ceny imprezy bądź mogą wybrać inną imprezę w tej samej cenie. Z uwagi na brak informacji o terminie zwrotu pieniędzy, braku możliwości przesunięcia urlopu oraz braku wystarczających środków na koncie, powodowie zdecydowali się skorzystać z propozycji pozwanego i wybrali jedyną dostępną w tym terminie wycieczkę na Majorcę.

(**dowód:** oświadczenie – k. 17-18, zeznania powodów B. W. i M. W. (1) – k. 62-64)

Pobył powodów na Majorce trwał 10 dni i rozpoczął się po 5 dniach po planowanym wyjeździe na Dominikanę, a wartość tej imprezy wynosiła 21.000 zł. Powodowie otrzymali od pozwanego zwrot różnicy między ceną odwołanej wycieczki, a ceną wycieczki na Majorcę tj. kwotę około 9.000 zł.

(**niesporne, dowód:** zeznania powodów B. W. i M. W. (1) – k. 62-64)

W związku z kilkukrotnym przekładaniem i odwołaniem lotu powodowie ponieśli związane z tym koszty w łącznej wysokości 542,20 zł, na które złożyły się: koszt noclegu – 405 zł, żywienia – 100 zł oraz koszty dojazdów taksówką – 37,20 zł.

(**dowód:** paragony – k. 19)

2 października 2018 r. powodowie otrzymali po 600 euro (tj. łącznie 2.400 euro) tytułem odszkodowania za odwołany lot od linii lotniczej – TUI F..

(**niesporne, dowód:** wykaz klientów – k. 49, zeznania powodów B. W. i M. W. (1) – k. 62-64)

Pismem z 15 listopada 2018 r. powodowie wezwali pozwanego do zapłaty na rzecz B. W. i M. W. (1) kwot po 7.000 zł, natomiast na rzecz M. W. (2) i W. W. kwot po 5.000 zł tytułem zadośćuczynienia za zmarnowany urlop w terminie 7 dni. Powyższe wezwanie zostało doręczone pozwanemu 19 listopada 2018 r. Pozwany w piśmie z 6 grudnia 2018 r. wskazał, że nie uznaje roszczenia powodów.

(**niesporne, dowód:** potwierdzenie doręczenia – k. 22, pismo pozwanego – k. 25)

Powodowie pismem z 24 stycznia 2019 r. ponownie wezwali pozwanego do zapłaty. Pozwany odmówił spełnienia jakichkolwiek roszczeń powodów.

(**dowód:** wezwanie – k. 23, potwierdzenie doręczenia – k. 24, pismo pozwanego – k. 26)

Powyższy stan faktyczny był w sprawie bezsporny. Znalazł on potwierdzenie w przedstawionych przez strony dokumentach prywatnych, które nie były kwestionowane i co do których nie ujawniły się jakiegokolwiek okoliczności, dla których należałoby odmówić im wiarygodności.

Sąd oparł się także na zeznaniach złożonych w charakterze strony przez powodów B. W. i M. W. (1). Sąd pominął zeznania powodów jedynie w zakresie w jakim próbowali oni kwestionować wykonanie przez pozwanego umowy o organizację imprezy turystycznej na Majorce. Powodowie w pozwie nie powoływali się na tą okoliczność, a zatem ich późniejsze twierdzenia, iż pobyt na Majorce był nieudany z uwagi na m.in. zły widok z pokoju, złe położenia hotelu, brak bezpośredniego dostępu do plaży, brak klimatyzacji, czy też braku przestrzeni w pokoju, należało potraktować jako spóźnione.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie w części.

Okoliczności faktyczne związane z odwołaniem przez pozwanego imprezy turystycznej na Dominikanie, której uczestnikami mieli być powodowie, nie były przedmiotem sporu. Spór w niniejszej sprawie koncentrował się natomiast na wysokości dochodzonego odszkodowania i zadośćuczynienia. Pozwany podnosił, iż żądana przez powodów kwota jest niezasadna i prowadziłyby do ich bezpodstawnego wzbogacenia.

Powodowie zawarli z pozwanym umowę o świadczenie usług turystycznych 27 marca 2018 r. W związku z tym, w niniejszej sprawie, zastosowanie znajdują przepisy ustawy z 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (dalej, jako u.u.t). Podstawę prawną dochodzonego roszczenia stanowi art. 11a ust. 1 u.u.t. w zw. z art. 471 k.c. Zgodnie z brzmieniem powołanego art. 11a u.u.t. organizator turystyki odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy o świadczenie usług turystycznych, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest spowodowane wyłącznie: działaniem lub zaniechaniem klienta, działaniem lub zaniechaniem osób trzecich, nieuczestniczących w wykonywaniu usług przewidzianych w umowie, jeżeli tych działań lub zaniechań nie można było przewidzieć ani uniknąć, albo siłą wyższą. Wyłączenie odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy, w przypadkach wymienionych nie zwalnia organizatora turystyki od obowiązku udzielenia w czasie trwania imprezy turystycznej pomocy poszkodowanemu klientowi.

Przepis ten stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 471 k.c. regulującego odpowiedzialność odszkodowawczą dłużnika z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania.

Przechodząc do zasadniczych rozważań w sprawie trzeba wskazać, iż umowa o imprezę turystyczną należy do umów, w przypadku których – niejako z samej jej natury – niezmiernie trudno jest zarówno określić, kiedy występuje szkoda, jak również ustalić jej wysokość. Szkodę w tym przypadku konkretyzuje się przez uznanie, iż jest nią "nieotrzymanie zagwarantowanych w umowie świadczeń albo otrzymanie świadczeń o niższym standardzie czy niższej jakości" (por. P. Cybula, Usługi Turystyczne. Komentarz, System informacji prawnej Lex 2012). Problematyczne jest już samo

sklasyfikowanie takiego rodzaju szkody jako majątkowej czy też niemajątkowej. Wskazać należy, że prawo polskie przewiduje odpowiedzialność za szkodę niemajątkową wyrządzoną poprzez niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy jedynie wówczas, gdy przepis szczególny wyraźnie to przewiduje. Powołany art. 11a u.u.t. jest właśnie takim przepisem. Stanowisko powyższe zostało potwierdzone w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W uchwale z dnia 19 listopada 2010 r. (III CZP 79/10, L.), stwierdzono, że „przepis art. 11a ust. 1 ustawy z 29.8.1997 r. o usługach turystycznych (...) może być podstawą odpowiedzialności organizatora turystyki za szkodę niemajątkową klienta w postaci tzw. „zmarowanego urlopu”.

Zgodnie z art. 11a ust. 1 u.u.t. odpowiedzialność organizatora imprez jest odpowiedzialnością za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy, a więc stanowi kompensatę zachowania organizatora niezgodnego z postanowieniami zawartej z klientem umowy. Z uwagi na brak następstw majątkowych w niedochowaniu warunków umowy o usługi turystyczne, roszczenia z tego naruszenia wywodzone należy rozpatrywać w pewnym stopniu w świetle szkody niemajątkowej. W takich wypadkach zachodzi subiektywizacja ocen, wynikająca z indywidualnego odczuwania danych niedogodności przez każdego człowieka. Dlatego też przy ocenie tego typu roszczenia konieczne jest przyjęcie zobiektywizowanego miernika niedogodności relatywizowanego do wzorca idealnego, tj. dającego pełnię satysfakcji i odprężenia wypoczynku. Określenie wysokości poniesionej wskutek niewykonania zobowiązania z umowy o świadczenie usług turystycznych szkody jest zagadnieniem niewątpliwie skomplikowanym. W literaturze wskazuje się, że „ustalenie odszkodowania za uszczerbek w świadczeniu biura podróży może być z natury rzeczy tylko przybliżone. Idzie jednak o to, aby margines błędu był możliwie najmniejszy, a ustalenie odszkodowania – wolne od przypadkowości” (por. P. Cybula, Usługi Turystyczne. Komentarz, Lex 2012).

Odnosząc się do zadośćuczynienia za zmarowany urlop zauważyć należy, że Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 19 listopada 2010 r. (III CZP 79/10, L.) stwierdził co prawda, że prawo do spokojnego wypoczynku nie jest dobrem osobistym, mieszczącym się w katalogu dóbr, zawartym w art. 23 k.c., jednak zachowanie się organizatora turystyki, prowadzące do „zmarowania urlopu” może naruszać dobra osobiste wymienione w tym przepisie. Stwierdził, iż art. 11 a ustawy o usługach turystycznych dopuszcza przyznanie zadośćuczynienia za szkodę wyrządzoną niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy o imprezę turystyczną. Przepis art. 11a u.u.t. dopuszcza zatem co do zasady możliwość zasądzenia zadośćuczynienia z tytułu odpowiedzialności kontraktowej. W uzasadnieniu tej uchwały Sąd Najwyższy wyjaśnił również, że niematerialny charakter szkody w postaci „zmarowanego urlopu” nie może budzić wątpliwości, gdyż w majątku poszkodowanego nie dochodzi z tego tytułu do jakiegokolwiek uszczerbku. Jest poza tym oczywiste, że przyjemność oczekiwana w związku z podróżą (urlopem), a nieuzyskana w wyniku niewykonania lub nienależytego wykonania zawartej umowy, pozostaje wyłącznie w sferze wrażeń i uczuć, jest więc zjawiskiem czysto psychicznym, pozbawionym elementu majątkowego lub komercyjnego. Uczestnik podróży – klient ma prawo żądać od organizatora podróży wykonania umowy, to znaczy dostarczenia ustalonych świadczeń – przewozu, hotelu, realizacji programu imprezy itp. W razie niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez organizatora z powodu okoliczności, za które ten odpowiada, klient może dochodzić odszkodowania. Szkodą będzie niewątpliwie nieotrzymanie niektórych przewidzianych świadczeń bądź otrzymanie świadczeń niższej jakości. Odpowiedzialność kontraktowa biura podróży wynika z faktu zawarcia umowy o podróż, o czym stanowi omawiany art. 11a ust. 1 u.u.t. Odpowiedzialność jest oparta na zasadzie ryzyka, gdyż organizator turystyki, chcąc się uwolnić od odpowiedzialności, musi udowodnić 1 z 3 wymienionych w powołanym artykule przesłanek egzonerycyjnych.

Należy zatem stwierdzić, że przesłanki uzasadniające zasądzenie zadośćuczynienia na podstawie art. 11a są zbieżne z przesłankami zasadności odszkodowania z tym, że w odróżnieniu od odszkodowania, w drodze zadośćuczynienia rekompensacie mogą podlegać – wywołane niewykonaniem umowy – ujemne doznania psychiczne związane z cierpieniem, bólem lub zakłóceniem spokoju psychicznego podczas urlopu. Podstawową przesłanką uwzględnienia powództwa o zadośćuczynienia za zmarowany urlop jest zatem niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania przez organizatora wypoczynku. Ponadto koniecznym jest wykazanie, że w związku z uchybieniami touroperatora strona powodowa doznała krzywdy w postaci cierpienia psychicznego lub fizycznego.

Na kanwie niniejszej sprawy nie ma wątpliwości, iż wystąpiła u powodów szkoda niemajątkowa, w postaci szeregu ujemnych przeżyć, jak i majątkowa w postaci dodatkowych wydatków.

Decydując się na spędzenie urlopu na Dominikanie, powodowie spodziewali się wypocząć oraz spędzić czas w rodzinnym gronie. Tymczasem, jak to sami powodowie wskazali, ich „rajskie wakacje“ zostały odwołane. Źródłem krzywdy powodów była więc niezrealizowana przez pozwanego impreza turystyczna i związane z tym kilkugodzinne oczekiwanie na lotnisku na realizację lotu oraz jego kilkukrotne przekładanie. Powodowie przez okres 3 dni byli w ciągłym stresie, gdyż nie byli bezpośrednio przez pozwanego informowani o przyczynie opóźnienia oraz nie byli pewni czy zaplanowana wycieczka dojdzie do skutku. Krzywda powodów została spotęgowana przez kilkugodzinne oczekiwanie na lot w nagrzanym samolocie bez włączonej klimatyzacji, konieczność przebywania na pokładzie samolotu podczas awarii silnika, ewakuacja z samolotu oraz spotkanie z uzbrojonymi funkcjonariuszami Straży Granicznej.

Niewątpliwie w związku z kilkukrotnym przełożeniem terminu wyjazdu oraz odwołaniem całej imprezy turystycznej, powodowie byli zmuszeni ponieść dodatkowe wydatki. Pozwany nie zapewnił powodom voucherów w odpowiedniej wysokości, które wystarczyłyby na pokrycie kosztów posiłków, czy też dojazdów z hotelu na lotnisko. Powyższe skutkowało ponoszeniem przez powodów wskazanych wydatków ze środków własnych. Warto zauważyć, że w tym zakresie pozwany nie kwestionował swojej odpowiedzialności zarówno co do zasady jak i co do wysokości.

Sąd, ustalając stopień krzywdy, nie wziął pod uwagę okoliczności związanych z koniecznością udzielania przez powodów pierwszej pomocy innym pasażerom. Powodowie, jako dyplomowani lekarze związani przysięgą H., mają obowiązek udzielania takiej pomocy osobom potrzebującym, a nieudzielenie tej pomocy byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Rozstrzygając o wysokości zadośćuczynienia Sąd kierował się także tym, iż finalnie powodowie spędzili jednak urlop, co prawda w innym miejscu niż pierwotnie zakładali, jednakże w dalszym ciągu była to forma wypoczynku. Powodowie zdecydowali się skorzystać z oferty pozwanego biura podróży i wybrali dostępną wycieczkę na Majorce. Wyjazd zastępczy powinien więc zmniejszyć ujemne przeżycia związane z odwołaniem planowanej wycieczki.

W tym miejscu zauważyć należy, iż twierdzenia o nieudanym wypoczynku na Majorce należało ocenić jako spóźnione oraz nieudowodnione. Powodowie dopiero na rozprawie 14 lipca 2020 r. podnieśli, iż warunki panujące na Majorce były niezadawalające. Powodowie zwrócili uwagę na złą lokalizację hotelu, brak ładnego widoku z pokoju, czy też brak klimatyzacji. Powyższe niedogodności miały uniemożliwić im odpowiedni wypoczynek po stresie związanym z odwołaniem wycieczki. Skoro jednak powodowie nie podnosili tych okoliczności w pozwie, należało w pierwszej kolejności uznać je za spóźnione oraz dodatkowo nieudowodnione, gdyż powodowie nie przedłożyli żadnych dowodów ma potwierdzenie tych okoliczności. Zdaniem Sądu powodowie nie wykazali również, aby z winy pozwanego nie mogli uczestniczyć w imprezie organizowanej przez ich znajomych 1 września 2018 r. w O.. W tym zakresie należy wskazać, iż to powodowie świadomie zdecydowali się skorzystać z innej imprezy turystycznej, której termin nie pokrywał się z pierwotnie planowanym wyjazdem. Skoro powodowie już wcześniej wiedzieli o terminie planowanej uroczystości i chcieli wziąć w niej udział, mogli zdecydować się na inną imprezę zastępczą lub w ogóle z niej zrezygnować. Skoro powodowie samodzielnie podjęli decyzję w tej kwestii, trudno jest więc winą za powyższe obciążać pozwanego.

W sprawie bezspornym było, iż powodowie otrzymali od przewoźnika – TUI F. łącznie 2.400 euro (po 600 euro na osobę) zryczałtowanego odszkodowania za odwołany lot, na podstawie art. 7 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie nr 295/91 (dalej, jako „rozporządzenie”). Odszkodowanie przyznawane na podstawie tego rozporządzenia ma na celu naprawienie szkody bez konieczności wykazywania jej rozmiarów, pozostających w normalnym związku przyczynowym z odwołaniem lotu, jak też jej charakteru: majątkowego czy też niemajątkowego. Zdaniem Sądu odszkodowanie to ma charakter mieszany, a więc zawiera w sobie ryczałtowe naprawienie szkody majątkowej, jak również krzywdy, wyrządzonej faktem odwołania lotu. Odwołanie lotu i

związana z tym strata czasu może wiązać się z dolegliwościami w sferze emocjonalnej, jak również z uszczerbkiem majątkowym w postaci straty rzeczywistej, np. opłaconej doby hotelowej, niewykorzystania w całości opłaconej usługi turystycznej, kosztów parkowania samochodu, itp. O tym, że odszkodowanie ma również niwelować szkodę majątkową, świadczy art. 12 ust. 1 rozporządzenia, zgodnie z którym rozporządzenie nie narusza praw pasażerów do dochodzenia dalszego odszkodowania, przy czym odszkodowanie uzyskane na podstawie rozporządzenia może zostać potrącone z takiego odszkodowania. Treść art. 12 ust 1 rozporządzenia prowadzi do wniosku, iż w przypadku zasądzenia na rzecz pasażera odszkodowania w rzeczywistej wysokości (już na zasadach ogólnych oraz stosownie do zasady pełnej kompensacji) odszkodowanie ryczałtowe przyznane na podstawie rozporządzenia, stanowi część tego odszkodowania. Oznacza to, że celem rozporządzenia było zapewnienie odszkodowania pasażerom opóźnionych lotów niwelującego zarówno niedogodności i poczucie dyskomfortu związanego z opóźnieniem, czy też odwołaniem lotu, jak również poniesioną rzeczywistą szkodę majątkową tym wywołaną. Wskazany przepis zezwala również właściwemu sądowi krajowemu na dokonanie odliczenia odszkodowania przyznanego na podstawie tego rozporządzenia od odszkodowania dodatkowego.

Potwierdzeniem takiej wykładni art. 12 cytowanego rozporządzenia jest obecne brzmienie art. 50 ust. 7 ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (która weszła w życie 1 lipca 2018 r., dalej jako ImpTurU). Zgodnie z tym przepisem obniżka ceny, odszkodowanie lub zadośćuczynienie, podlegają odpowiedniemu obniżeniu w przypadku skorzystania przez podróżnego z obniżenia ceny lub odszkodowania, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz.Urz. UE L 46 z 17.02.2004, str. 1), rozporządzeniu (WE) nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącym praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym (Dz.Urz. UE L 315 z 03.12.2007, str. 14), rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 392/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie odpowiedzialności przewoźników pasażerskich na morskich drogach wodnych z tytułu wypadków (Dz.Urz. UE L 131 z 28.05.2009, str. 24), rozporządzeniu (UE) nr (...) i rozporządzeniu (UE) nr (...) albo w innych przepisach (ust. 7). Obecnie podróżni są uprawnieni do dochodzenia roszczeń na podstawie ustawy o imprezach turystycznych oraz na podstawie wskazanych rozporządzeń, jak również konwencji międzynarodowych. W celu uniknięcia podwójnej kompensacji szkody, odszkodowanie lub obniżka ceny przyznane na podstawie ustawy oraz odszkodowanie lub obniżka ceny przyznane na mocy rozporządzeń UE i konwencji międzynarodowych są od siebie odliczane co wprost wynika właśnie z treści art. 50 ust 7 ImpTurU.

W tych okolicznościach Sąd uznał, iż przyznanie powodom odszkodowania i zadośćuczynienia w dochodzonej przez nich wysokości prowadziłyby do nadmiernego wzbogacenia powodów oraz do podwójnej rekompensaty. W tym zakresie Sąd wziął pod uwagę, iż powodowie zdecydowali się skorzystać z zastępczej imprezy turystycznej o wartości 21.000 zł. Otrzymali oni również od pozwanego kwotę ok. 9.000 zł tytułem zwrotu różnicy ceny wycieczki, którą planowali, a którą odbyli. Co więcej powodowie otrzymali od przewoźnika zryczałtowane odszkodowanie w łącznej wysokości 2.400 euro, tj. 10.314 zł (po 2.578,50 zł na osobę, według kursu z 2 października 2018 r.). Zasądzenie dodatkowej kwoty tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia w łącznej wysokości 14.542,20 zł razem z przyznanym już powodom odszkodowaniem za odwołany lot prowadziłyby do niczym nieuzasadnionego wzbogacenia powodów i kłóciłyby się z zasadami sprawiedliwości społecznej.

Z tych względów sąd zdecydował o pomniejszeniu żądanych kwot tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia o kwotę przyznanego i wypłaconego ryczałtowego odszkodowania.

Biorąc pod uwagę, że zadośćuczynienie związane z nieprawidłowym wykonaniem umowy o organizację imprezy turystycznej jest ze swej istoty niemożliwe do ścisłego ustalenia i wyliczenia, Sąd uznał, iż odpowiednimi w świetle art. 322 k.p.c. kwotami rekompensującymi szkody majątkowe i niemajątkowe powodów B. W. oraz M. W. (1) są kwoty po 1.700 zł, zaś powodów M. W. (2) i W. W. po 400 zł (punkty 1.-4. wyroku).

Powyższe kwoty należy uznać za odpowiednie, przy uwzględnieniu aktualnej sytuacji ekonomicznej społeczeństwa oraz doznanych przez powodów cierpień, jak również poniesionych przez nich wydatków.

W pozostałym zakresie sąd powództwo oddalił (punkt 5 wyroku).

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 k.c. Powodowie pismem z 15 listopada 2018 r., doręczonym pozwanemu 19 listopada 2018 r. wezwali go do zapłaty na swoją rzecz zadośćuczynienia oraz odszkodowania w terminie 7 dni. Wezwanie pozostało bezskuteczne. Wobec tego Sąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia następnego po upływie określonego terminu, tj. od 27 listopada 2018 r. Pozwany, w toku postępowania nie kwestionował terminu początkowego naliczania odsetek.

O kosztach procesu, Sąd orzekł zgodnie z art. 100 k.p.c. Na koszty procesu powodów złożyły się: opłata sądowa od pozwu – 300 zł, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego – 3.600 zł (ustalone na podstawie § 2 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r w sprawie opłat za czynności adwokackie) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa – 34 zł, a koszty procesu poniesione przez pozwanego to kwota wynagrodzenia pełnomocnika – 3.600 zł (ustalona na podstawie § 2 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r w sprawie opłat za czynności radców prawnych) i 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Powodowie wygrali sprawę w 28,88 %, a zatem powinni ponieść koszty postępowania w wysokości 71,12 %. Łącznie koszty postępowania wyniosły 7.551 zł, przy czym 28,88 % z tej kwoty (tyle, ile powinien ponieść pozwany) to 2.180,84 zł, a 71,12 % – 5.370,16 zł (tyle, ile powinni ponieść powodowie). Biorąc pod uwagę koszty, jakie pozwany poniósł, a jakie ponieść powinien, Sąd, na zasadzie art. 100 k.p.c., zasądził na jego rzecz, od powodów solidarnie, kwotę 1.436,16 zł.

Z tych wszystkich względów, na podstawie powołanych przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

asesor sądowy Łukasz Baranowski

Sygn. akt I C 3380/19

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powodów (bez pouczenia).

W., 12 sierpnia 2020 roku

asesor sądowy Łukasz Baranowski